

Постигнат е ограничен напредок во реформата на **судството**.

Судскиот совет и Советот на јавни обвинители имаше комбинирани податоци во обезбедување на **независноста** на судството. Од 54 дипломирани студенти од првата и втората генерација на Академијата за обука на судии и јавни обвинители (АОСЈО), 39 беа вработени во судството. Од септември беа вработени вкупно 68 судии, како и 12 нови претседатели на судови. Од вкупно 26 судии вработени во повисоките судови, 22 дојдоа од судството. Начелото на **правична** застапеност се почитува од страна на двата совета.

Судскиот совет направи дополнителни напори во борбата против корупцијата и во обезбедувањето **непристрасност**, разрешувајќи 6 судии за злоупотреба на службената должност. Беа донесени правни измени за обезбедување на унифициран систем на плати за судиите, обвинителите и членовите на судскиот совет и на советот на јавни обвинители.

Сепак, улогата на министерот за правда во рамките на Судскиот совет и Советот на јавни обвинители покренува сериозна загриженост за мешањето на извршната власт и политичката контрола во работата на судството. Контроверзните отпуштања и непотребното мешање на министерот за правда укажуваат на тоа дека сегашниот систем не е во согласност со европските стандарди.

Уставниот суд ги укина правилниците за оценување на функционалноста на судиите, за дисциплинска одговорност на судиите и за начинот на утврдување на нестручно и несовесно вршење на функцијата, како што беа дефинирани преку спроведување на законодавството наместо законот. Потребни се понатамошни напори за да се обезбеди дека оценувањето на професионалната способност на судиите не е направено првенствено врз основа на квантитативни критериуми, како на пример назадни стапки на пресудите, но исто така и на квалитативните критериуми во согласност со препораките на Советот на Европа.

Во врска со **професионализмот и компетентноста**, во јули беше донесен нов закон за АОСЈО со цел, меѓу другото, за понатамошно дефинирање на критериумите за избор на судии. Со третото примање на 17 студенти на Академијата за обука на судии и јавни обвинители (АОСО) се заврши теоретскиот дел на обуката и се започна практичниот дел. Беше одлучено дека четвртото примање ќе се намали само на 9 студенти, што ја намалува улогата на АОСЈО во обезбедување на првичната обука на магистрати. АОСЈО обезбеди понатамошна обука на околу 7000 учесници во повеќе од 240 настани.

Се продолжи со напорите за подобрување на **ефикасноста** на судството. Буџетот на јавното обвинителство за 2009 година беше незначително зголемен (за 1 %). Судскиот буџетски совет обезбеди повисока стапка на апсорпција на средствата доделени на судовите. Повеќето од основните судови продолжиле со тенденцијата да ги намалуваат нивните заостанати случаи. Советот на судската служба воведо регистар на вработените во судската администрација. Бројот на вработени во судската администрација незначително се зголеми. Системот за автоматско управување со судските предмети (САУСП) целосно се спроведува во сите судови. Судовите издадоа приближно 34,000 одлуки. Беа подобрени капацитетите на уште два основни суда и на Апелациониот суд во Гостивар. Сепак, Законот за примена беше изменет во јули, продолжувајќи го рокот за пренос на над 600.000 извршни предмети од судовите до

судските извршители до 2011 година; ова го одложи намалувањето на заостанати случаи во судовите.

Судските проверки од страна на Министерството за правда покажаа подобри резултати во однос на општата функционалност на судовите. Се вршеше редовен надзор врз работата на нотарите и судските извршители. Како резултат на тоа, 7 нотари беа парично казнети, а беа покренати дисциплински постапки против 15 судски извршители.

Вклучувањето на дипломирани студенти од АОСЈО во судството беше одложено поради продолженото отсуство на сеопфатен систем за управување со човечки ресурси и недостатокот на интерес од дипломираните студенти да аплицираат за работни места надвор од Скопје и надвор од другите поголеми градови. Не постои задолжителна АОСЈО програма за магистратите вработени директно од правните професии.

Бројот на извршители не е доволен, што води кон одложување на извршувањето на одлуките. Законот за медијација ретко се применува, со само 12 нови случаи. Одложените измени на законот за кривична постапка го попречуваат целосното спроведување на законот за јавно обвинителство од 2007 година. Системот на жалби на одлуките на Управниот суд допрва ќе биде воведен.

Буџетските ограничувања не дозволуваат доволно кадар во судовите и во обвинителството. Буџетот на АОСЈО се намали за 2.3 % во споредба со 2009 година. Советот на јавни обвинители има потреба од кадар и опрема, а неговиот буџет сè уште е дел од буџетот за Јавното обвинителство.

Општо земено, во 2009 година имаше околу 15 % помалку заостанати случаи во судовите отколку во 2008 година. Сепак, четирите апелациони судови, Управниот суд и одредени поголеми основни судови, вклучувајќи го и Скопје 2, не беа во можност да ги намалат нивните заостанати случаи. Со повеќе од 900.000 случаи кои се во постапка во судовите, потребни се понатамошни суштински напори за намалување на заостанатите случаи.

Советот за реформа на судството, со кој претседава министерот за правда, не се состанал од мај 2009 година. Министерството за правда остана со недоволен кадар, вклучувајќи ги и приоритетните сектори. Потребни се понатамошни напори за воспоставување на сигурни и сеопфатни статистички податоци за спроведување на реформата на судството. Јавното обвинителство има потреба од пристап до интернет и интранет.

Општо земено, постигнат е ограничен напредок во реформата на судството што е клучен приоритет на партнерството за пристап. Подобрено е управувањето со буџетот. Заостанатите случаи во судовите се намалени до одреден степен. Сепак, отсуството на сеопфатен план за управување со човечки ресурси доведе до ослабување на Академијата за обука на судии и јавни обвинители, како главен извор на вработување во судството. Потребни се понатамошни напори за да се обезбеди независност и непристрасност на судството преку правилното функционирање на Судскиот совет и Советот на јавни обвинители. Недостатокот од сигурни и доследни податоци за судските случаи го попречува темелното оценување на вистинските влијанија на реформата во судството и дефиницијата на дополнителни стратегии. Во оваа област, земјата е умерено напредната.